

Rebuke and Assertiveness

Sponsored by Jake and Karen Abilevitz in memory of Jake's Beloved Parents, ז"ל לאה בת אברהם ז"ל & אליהו בן אבא ז"ל
and Karen's brother יהושע בן שמעון דב ז"ל

1) Avos, Chapter 2, Mishna 1

Rabbi said: Which is the right way that a man should choose unto himself? One which is [itself] an honor to the person adopting it, and [on account of which] honor [accrues] to him from men.	רבי אומר איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושה ותפארת לו מן האדם
--	--

2) Gemara Tamid 28a

Rabbi says: Which is a right way that a man should choose? Let him love reproof, since as long as there is reproof in the world ease of mind comes to the world, good and blessing come the world, and evil departs from the world, as it says, But to them that are reprov'd shall come delight; and a good blessing shall come upon them. ³ Some say: Let him have scrupulous honesty, ⁴ as it says, Mine eyes are upon the faithful of the land that they may dwell with me, ⁵ etc. R. Samuel b. Nahmani said in the name of R. Jonathan: Whoever reproves his neighbour for a purely religious motive ⁶ is deemed worthy to be in the portion of the Holy One, blessed be He, ⁷ as it says, He that rebuketh a man is after Me. ⁸ Not only so, but a thread of favour shall twine about him, as it says, He shall find more favour than he that flattereth with the tongue.	תניא, רבי אומר: איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם - יאהב את התוכחות, שכל זמן שתוכחות בעולם - נחת רוח באה לעולם, טובה וברכה באין לעולם, ורעה מסתלקת מן העולם, שנאמר אולמוכחים ינעם ועליהם תבא ברכת טוב. ויש אומרים: יחזיק באמונה - יתירה, שנאמר בעיני בנאמני ארץ לשבת עמדי וגו'. אמר רבי שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן: כל המוכיח את חבירו לשם שמים - זוכה לחלקו של הקדוש ברוך הוא, שנאמר גמוכיה אדם אחרי, ולא עוד אלא שמושכין עליו חוט של חסד, שנאמר דחן ימצא ממחליק לשון
---	---

2) רש"י מסכת תמיד דף כח עמוד א

איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם - הרבה דברים צריך לו לאדם לבחור אלא הכי קאמר איזוהי דרך אחת מדרכים הישרים שיבור לו האדם.
שנאמר ולמוכחים ינעם ועליהם תבא ברכת טוב - אדם שמקבל תוכחה ינעם ונחת רוח באה לעולם.

3) באר שבע מסכת תמיד דף כח עמוד א

יאהב את התוכחות כו'. והא דלא חשיב הך בהדי אינך דאמר רבי בריש פ"ב דאבות (מ"א) איזו היא דרך שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושה כו'. שמא י"ל תנא ושייר

4) מהרש"א חידושי אגדות מסכת תמיד דף כח עמוד א

איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם כו'. פירש"י הרבה דברים ישרים כו' אלא איזו דרך א' מדרכי ישרים כו' עכ"ל והוא דחוק דמאי קאמר וי"א יחזיק באמונה כו' דהא ת"ק נמי ס"ל דיש דרכים ישרים הרבה ונ"ל דרבי הוא מרא דשמעתי דתני במתני' דפ"ב דאבות איזו דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושה ותפארת לו מן האדם כו' דהיינו שהוא הדרך הטוב לעצמו ונוח לבריות ואהא מתני' קאי ומפרש לה הכא בברייתא דאיזו אותו דרך שהוא נוח ותפארת לעצמו ולבריות וקאמר ת"ק אוהב את התוכחות להוכיח הבדיות דמתוך שמקבלין התוכחות וחוזרין למוטב נחת רוח באה לעולם כו' והיינו תפארת לו מן האדם ומייתי מקרא שנאמר ולמוכחים ינעם דהיינו שננוח ונועם המוכיח למקבלים ועל ידי כן תבא למקבלי תוכחה ברכת טוב ויש לפרש שתבא עליהם ברכת משה שנקרא טוב כמ"ש וזאת הברכה אשר ברך משה גו' לפני מותו דהיינו באותו יום שהוכיחם כדאיתא במדרשות וקאמר די"א דאותו דרך דקתני במתני' שהיא תפארת לו וגם מן האדם היינו שמחזיק באמונה יתירה במשא ומחן דזה ודאי נוח לו ותפארת מן הבריות ומייתי מקרא עיני בנאמני ארץ גו' דהיינו שהם נאמנים בדרך ארץ במשא ומתן עם הבריות הוא זוכה לשבת עמדי דהיינו במחיצתו של הקב"ה וק"ל

5) ויקרא פרשת קדושים פרק יט

Thou shalt not hate thy brother in thy heart; thou shalt surely rebuke thy neighbour, and not bear sin because of him	(יז) לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא
---	---

ואמר הוכח תוכיח את עמיתך - מצוה אחרת, ללמדו תוכחת מוסר, "ולא תשא עליו חטא" שיהיה עליך אשם כאשר יחטא ולא הוכחת אותו

7 - Mishlei Perek 9

<p>8 Reprove not a scorner, lest he hate thee; reprove a wise man, and he will love thee.</p>	<p>(ח) אל תוכח לץ פן ישנאך הוכח לחכם ויאהבך</p>
---	---

8 - Gemara Yevamos 65b

<p>The Gemara cites other statements made by Rabbi Ile'a in the name of Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon. And Rabbi Ile'a said in the name of Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon: Just as it is a mitzva for a person to say that which will be heeded, so is it a mitzva for a person not to say that which will not be heeded. One should not rebuke those who will be unreceptive to his message. Rabbi Abba says: It is obligatory for him to refrain from speaking, as it is stated: "Do not reprove a scorner lest he hate you; reprove a wise man and he will love you" (Proverbs 9:8).</p>	<p>ואמר רבי אילעא משום ר' אלעזר בר' שמעון כשם שמצוה על אדם לומר דבר הנשמע כך מצוה על אדם שלא לומר דבר שאינו נשמע רבי אבא אומר חובה שנאמר (משלי ט, ח) אל תוכח לץ פן ישנאך הוכח לחכם ויאהבך</p>
--	---

9 - Rambam Deios Chapter 6

<p>When one person wrongs another, the latter should not remain silent and despise him as [II Samuel 13:22] states concerning the wicked: "And Avshalom did not speak to Amnon neither good, nor bad for Avshalom hated Amnon."</p> <p>Rather, he is commanded to make the matter known and ask him: "Why did you do this to me?", "Why did you wrong me regarding that matter?" as [Leviticus 19:17] states: "You shall surely admonish your colleague."</p> <p>If, afterwards, [the person who committed the wrong] asks [his colleague] to forgive him, he must do so. A person should not be cruel when forgiving [as implied by Genesis 20:17]: "And Abraham prayed to God..."</p>	<p>הלכה ו כשיחטא איש לאיש לא ישטמנו וישתוק כמו שנאמר ברשעים ולא דבר אבשלום את אמנון מאומה למרע ועד טוב כי שנא אבשלום את אמנון, אלא מצוה עליו להודיעו ולומר לו למה עשית לי כך וכך ולמה חטאת לי בדבר פלוני, שנאמר הוכח תוכיח את עמיתך, ואם חזר ובקש ממנו למחול לו צריך למחול, ולא יהא המוחל אכזרי שנאמר ויתפלל אברהם אל האלהים</p>
<p>It is a mitzvah for a person who sees that his fellow Jew has sinned or is following an improper path [to attempt] to correct his behavior and to inform him that he is causing himself a loss by his evil deeds as [Leviticus 19:17] states: "You shall surely admonish your colleague."</p> <p>A person who rebukes a colleague - whether because of a [wrong committed] against him or because of a matter between his colleague and God - should rebuke him privately. He should speak to him patiently and gently, informing him that he is only making these statements for his colleague's own welfare, to allow him to merit the life of the world to come.</p> <p>If he accepts [the rebuke], it is good; if not, he should rebuke him a second and third time. Indeed, one is obligated to rebuke a colleague who does wrong until the latter strikes him and tells him: "I will not listen."</p> <p>Whoever has the possibility of rebuking [sinners] and fails to do so is considered responsible for that sin, for he had the opportunity to rebuke the [sinners].</p>	<p>הלכה ז הרואה חבירו שחטא או שהלך בדרך לא טובה * מצוה להחזירו למוטב ג ולהודיעו שהוא חוטא על עצמו במעשיו הרעים שנאמר הוכח תוכיח את עמיתך, המוכיח את חבירו בין בדברים שבינו לבינו, בין בדברים שבינו לבין המקום, צריך להוכיחו בינו לבין עצמו, וידבר לו בנחת ובלשון רכה ויודיעו שאינו אומר לו אלא לטובתו להביאו לחיי העולם הבא, אם קיבל ממנו מוטב ואם לאו יוכיחנו פעם שניה ד ושלישית, וכן תמיד חייב אדם להוכיחו עד שיכהו החוטא ויאמר לו איני שומע, וכל שאפשר בידו למחות ואינו מוחה הוא נתפש בעון אלו כיון שאפשר לו למחות בהם</p>

At first, a person who admonishes a colleague should not speak to him harshly until he becomes embarrassed as [Leviticus 19:17] states: "[You should]... not bear a sin because of him." This is what our Sages said: Should you rebuke him to the point that his face changes [color]? The Torah states: "[You should]... not bear a sin because of him."

From this, [we learn that] it is forbidden for a person to embarrass a [fellow] Jew. How much more so [is it forbidden to embarrass him] in public. Even though a person who embarrasses a colleague is not [liable for] lashes on account of him, it is a great sin. Our Sages said: "A person who embarrasses a colleague in public does not have a share in the world to come."

Therefore, a person should be careful not to embarrass a colleague - whether of great or lesser stature - in public, and not to call him a name which embarrasses him or to relate a matter that brings him shame in his presence.

When does the above apply? In regard to matters between one man and another. However, in regard to spiritual matters, if [a transgressor] does not repent [after being admonished] in private, he may be put to shame in public and his sin may be publicized. He may be subjected to abuse, scorn, and curses until he repents, as was the practice of all the prophets of Israel.

It is pious behavior if a person who was wronged by a colleague would rather not admonish him or mention the matter at all because the person who wronged him was very boorish or because he was mentally disturbed, [provided] he forgives him totally without bearing any feelings of hate or admonishing him. The Torah is concerned only with those who carry feelings of hate.

הלכה ח
המוכיח את חברו תחלה לא ידבר לו קשות עד שיכלימו שגאמר ולא תשא עליו חטא, כך אמרו חכמים יכול אתה מוכיחו ופניו משתנות ת"ל ולא תשא עליו חטא, מכאן שאסור לאדם להכלים את ישראל וכל שכן ברבים, אע"פ שהמכלים את חברו אינו לוקה עליו עון גדול הוא, כך אמרו חכמים המלבין פני חברו ברבים אין לו חלק לעולם הבא, לפיכך צריך אדם להזהר שלא לבייש חברו ברבים בין קטן בין גדול, ולא יקרא לו בשם שהוא בוש ממנו, ולא יספר לפניו דבר שהוא בוש ממנו, במה דברים אמורים בדברים שבין אדם לחברו, אבל בדברי שמים אם לא חזר בו בסתר מכלימין אותו ברבים ומפרסמים חטאו ומחריפים אותו בפניו ומבזין ומקללין אותו עד שיחזור למוטב כמו שעשו כל הנביאים בישראל.

הלכה ט
מי שחטא עליו חברו ולא רצה להוכיחו ולא לדבר לו כלום מפני שהיה החוטא הדיוט ביותר, או שהיתה דעתו משובשת, ומחל לו בלבו ולא שטמו ולא הוכיחו הרי זו מדת חסידות לא הקפידה תורה אלא על המשטמה

(כת) בח"א אה"ט נשים סינין קי"ה כתבו נדעה הגלויים
 דאין מומר זוקק ליבוש כל אותו שדינו כמין לענין
 שחיטה אינו זוקק ליבוש, וכתבו שם דמוקד נד"א נהפכים או
 כופר בתורה שצ"פ בכלל זה, אבל למה שנכתב לטוב אין מומר
 להכניס נד"א בכלל זה רק בחודף אחר האיסור נדעה הרא"ה, וכן
 כופר בתורה שצ"פ דוקא כופר גם צטיקר עול המלות, ועוד
 יש בזה תנאי שלא יהי' אטום וכמ"כ הר"מ פ"ג מהלכות ממרים
 ה"ג דנתיבם ותגמדיהם תשיבי כאלוסיס וכתיווק שגשבה, ותינוק
 שגשבה מביא קרבן כדאמר ר"פ כגל גדול, ומלווין אנו להחיותו ולק
 להלל עליו השבת צשזיל הללתו, ובהג"מ פ"ו מהלכות דעות כתב
 דאין רשאין לשגחתו אלא אחר שאינו מקבל תוכחה וצו"ק ספר
 אכנת הסד כתב צ"ס הגר"י מילין דמלוה לאהוב את הרשעים
 מה"ט והביא בן מחשבת מהר"מ לובלין כי אלגנו הוא קדם תוכחה
 שאין אנו יודעין להוכיח, ודיונין לכו כאלוסיין ולכן אי אפשר לנו
 לדון בזה לפטור מן היבוש, וכן לענין שאר הלכות.

מהרא"ל צינץ - 11 - Rabbi Aryah Leib Zuenz

שהיא תפארת לעושיה וכו'. במסכת תמיד
 (כת, א) אמר רבי איזהו דרך ישרה שיבור לו
 האדם יאהב את התוכחות - כלומר שינהג
 להוכיח את חבריו אם יעשו עבירות. אך יש
 לבאר ששני הדברים הם ענין אחד.

כי רבי אמר שהדרך הישרה היא לאהוב
 את התוכחות, אך במשנתנו הוא מבאר באיזה
 דרך עליו להוכיח, כי אפשר להוכיח על ידי
 אמירת דברים קשים ובוטים, ואפשר להוכיח
 בדרך נעימה לא נאה שאדם מכובד כמוך,
 יעשה עבירה כזו.

ביאר רבי - הדרך הישרה היא זו שתפארת
 לעושיה - כשמצות התוכחה היא תפארת
 למוכיח המוכיח בדרכי נועם ועל ידי התוכחות
 אינו הופך לשנוא על אלו שאותם הוכיח אלא
 מפואר על ידם.

שזהו הדרך ישרה מה שתפארת לעושיה
 הוא מצות התוכחה שהיא תפארת, ובאופן שז

שתהיה לו לתפארת מן האדם שלא ישנאהו.